

(22) 17

9. maj 2015.

Strateški pravac razvoja Evropske asocijacije za lokalnu demokratiju 2015/2018

Put pred nama

**Građani, lokalne zajednice, lokalne vlasti i civilno društvo,
zajednički deluju za demokratiju, razvoj i mir u Evropi i
njenom komšiluku**

**Odobreno na Generalnoj skupštini
u Podgorici , 9. maja 2015. godine**

SADRŽAJ

1. Uvod

2. Korišćenje dostignuća proteklog strateškog programa i racionalizacija dostignuća

3. Pokretačke snage: pet ciljeva pred nama

4. Jača organizacija za jačanje uticaja i rezultata našeg mandata

5. Aktivnosti

A. ALDA Evropa

B. ALDA Saradnja

B.1 Jugoistočna Evropa

B.2 . Istočno partnerstvo

B.3. MED

B.4 . Širom sveta

C.ALDA +

6. Plan po godinama

1. Uvod

ALDA - Evropska asocijacija za lokalnu demokratiju - je organizacija zasnovana na članstvu, posvećena promociji dobre lokalne uprave, kroz učešće građana i jačanje i funkcionisanje lokalne vlasti. Lokalna demokratija je za nas mogućnost za demokratske procese na lokalnom nivou (sa izabranim predstavnicima i autonomnim lokalnim samoupravama) angažovane sa živim, jakim i demokratskim civilnim društvom, koji može da predstavlja kolektivne interese građana.

Naša snažna pretpostavka i uverenje je da su lokalna demokratija i lokalna samouprava bitni element za obezbeđenje mira, ravnopravnosti, ljudskih prava, kao i ekonomskog i društvenog razvoja u zajednici.

Naša interesna oblast delovanja i geografska pokrivenost obuhvata celu teritoriju Evropske unije, zemalje kandidate za članstvo EU i zemlje istočnog i južnog susedstva. Širom ove teritorije, u složenom svetu, upravljanje zasnovano na jakim mehanizmima lokalne samouprave je od fundamentalnog značaja za razmenu osnovnih vrednosti na kojima možemo izgraditi naša društva i živeti zajedno.

Uvereni smo da su procesi kojima se bavimo osnovni deo pristupa Evropske unije u oblasti upravljanja, demokratije, ekonomije i mira. I zato smo aktivni u njihovoj promociji kroz politike i akcije.

U sprovođenju svog trogodišnjeg akcionog plana ALDA počinje svoje aktivnosti, sa jačim podsticajem datim od strane nekoliko glavnih projekata čija će realizacija dati snažan uticaj našim aktivnostima. Posebno, možemo napomenuti između ostalog Operativni grant programa Evropa za građane, program LADDER o razvojnom obrazovanju i podizanju svesti za lokalne vlasti i organizacije civilnog društva, kao i projekat Horizont 2020 o društvenim promenama i percepcije mladih.

2. Korišćenje dostignuća proteklog strateškog programa i racionalizacija dostignuća

ALDA nadograđuje svoja iskostva iz prošlosti i sada slavi 15. godišnjicu. To je relativno dug period, koji omogućava identifikovanje prednosti i poteškoća.

1 - Konsolidovana mreža članova

Tokom svojih 15 godina rada, ALDA je uspela da izgradi konsolidovanu, mešovitu mrežu od skoro 180 članova iz više od 35 zemalja, koji dele zajedničke vrednosti i misiju. ALDA ostaje jedna od retkih primera organizacija sa mešovitim članstvom na evropskom nivou. Zato su naši članovi lokalne i regionalne vlasti (LAS) i njihovi savezi, kao i organizacije civilnog društva (OCD) i njihove mreže, iz cele Evrope i evropskog susedstva. Mreža ALDA raste iz

godine u godinu, odražavajući dodatnu vrednost članstva (online i offline aktivnosti radnih grupa za sve članove su jedni od najvidljivijih rezultata), kao i plodna saradnju između članova koji predstavljaju lokalne vlasti i civilno društvo u proširenoj Evropi. Do danas, Asocijacija broji 179 članova (51% lokalnih samouprava i njihovih saveza, 49% organizacija civilnog društva i nekoliko pojedinaca).

ALDA i njena mreža se razvijaju iz godine u godinu, kroz zajedničke inicijative i projekte. Inicijative su pokrenute na osnovu inputa od članova, koji podržavaju i pružaju svoje iskustvo u oblastima koje su izazovne i relevantne za njih (tj. zaštita životne sredine, društvena istraživanja). Ovo je povećalo vrednost saradnje i ojačalo kvalitet mreže.

2 - Uspešna saradnja lokalnih vlasti i OCD

ALDA smatra da je saradnja između lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva ključna za postizanje svojih ciljeva - promociju dobrog upravljanja i učešća građana na lokalnom nivou, podržavajući uravnoteženi i održivi razvoj. Sve naše aktivnosti podstiču dugoročnu saradnju između organizacija civilnog društva i lokalnih vlasti, često metodom multilateralne decentralizovane saradnje i multisektorskim pristupom. Konkretno, zahvaljujući predanosti ALDA decentralizovanoj saradnji i realizaciji projekata u okviru evropskih programa ALDA promoviše zajednički rad i sinergiju između lokalnih vlasti i OCD , u cilju promovisanja i unapređenja najbolje prakse u oblasti lokalne uprave i aktivnog učešća građana.

3 – Podrška proširenju EU...

1. jula 2013. godine, svi smo podigli svoje čaše da bismo nazdravili ulasku Hrvatske u Evropsku uniju. Ovaj događaj predstavlja prekretnicu za zemlju, rastrzanu ratom pre dve decenije, kao i za ALDA i mrežu ALD. ALDA u Hrvatskoj tokom proteklih godina snažno podržava integraciju zemlje u EU. Aktivnosti asocijacije i tri agencije lokalne demokratije (sada operativni partneri) sa sedištem u Vertenegliu/Brtonigli, Sisku i Osijeku, bile su presudne u izgradnji poverenja, promociji učešća građana i evropskih vrednosti i jačanja lokalnih vlasti. Tokom ovih godina, ALDA je bila referentna tačka za lokalne vlasti i OCD u oblasti proširenja, čime je otvoren put za pristupanje Hrvatske u EU, a takođe je podržala usklađivanje standarda i uslova za ostatak regiona na putu ka EU.

4 - ... i podrška budućem proširenju

Aktivnosti, lobiranje i projekti ALDA i ALD u zemljama kandidatima su uvek bili instrument za unapređenje demokratskih, socijalnih, ekonomskih standarda pre njihovog ulaska u Evropsku uniju . Danas smo posebno aktivni u Jugoistočnoj Evropi - Makedoniji, Crnoj Gori, Srbiji , kao i u Turskoj. Uprkos smanjenoj brzini procesa proširenja ALDA i ALD su fokusirani da zadrže visoku odlučnost i želju za pristupanjem EU, u regionu Južne - Istočne Evrope, kao i da promovišu debate o vrednostima EU i mogućnostima koje pruža.

5 – Pomirenje i kohezija zajednice

Agencije lokalne demokratije i ALDA su bili deo svih procesa pomirenja u posleratnom periodu na Zapadnom Balkanu, radeći i na nivou institucija i na nivou zajednice. Dijalog između lokalnih vlasti i puni angažman uravnoteženog civilnog društva koji poštuje manjine, bio je središte aktivnosti ALD više od jedne decenije. Zahvaljujući procesima izgradnje mira i direktnim projektima, građani su bili angažovani na putu pomirenja koji vodi ka miru i lokalnom razvoju.

6 - Širenje mreže ALD

Danas postoji 13 Agencija lokalne demokratije (i operativnih partnera), od kojih 11 na Zapadnom Balkanu i 2 na Južnom Kavkazu; ALDA radi na otvaranju 3 nova Agencije u Dnjepropetrovsku, Ukrajini, u Moldaviji i u Tunisu. Metodologija ALDA i ALD je uspešno testirana i njeni mehanizmi (angažovanje različitih aktera i dugoročna održivost procesa) su sada u ekspanziji i usvojeni u mnogim programima. Provodi se u većini oblasti susedstva EU.

7 - Stavljanje akcenta na "lokalno"

Oснаživanjem građana i zajednica, kao i stvaranjem poverenja među akterima koji su uključeni, posebno lokalnih vlasti i civilnog društva, rad ALDAe jasno pokazuje značaj rada na lokalnom nivou radi izgradnje - trajne demokratije i razvoja. Lokalni razvoj i lokalne zajednice nisu poslednja karika u nizu velikog nacionalnog plana. Zahvaljujući ALDA , lokalni uticaj je prepoznat, kao i njegov značaj i ključna uloga inicijatora razvoja i održivosti.

8 - Promovisanje aktivnog građanstva i borba protiv populizma u Evropi

ALDA je ključni akter na nivou EU u oblasti učešća građana: Asocijacija je deo strukturalnog dijaloga komisije EU o programu "Evropa za građane", i igra važnu ulogu u mrežama i platformama koje se bave aktivnim evropskim građanstvom. Naše aktivnosti podstiču razumevanje i osećaj pripadnosti zajedničkom cilju, i bore se protiv populističkih, evro - skeptičnih argumenata.

9 - Promovisanje lokalnog učešća i demokratije u istočnoj Evropi ...

Nekoliko godina nakon osnivanja ALDA je počela sa radom na području Istočnog partnerstva, da podstiče dobro upravljanje, učešće građana, evropske integracije i decentralizaciju u šest zemalja - Jermeniji, Azerbejdžanu, Belorusiji, Gruziji, Moldaviji i Ukrajini. Naši naponi i naše povećano prisustvo na tom prostoru znači samo jedno - da radimo, gde je to potrebno, a ne gde je lako. Od 2004. godine, projekti i aktivnosti ALDA u Belorusiji, zajedno sa našim lokalnim udruženjima članicama su jedinstven primer međunarodne saradnje na jačanju lokalne demokratije i učešća građana u celoj zemlji. Uprkos ograničenjima, i u tesnoj saradnji sa Lev Sapieha Fondacijom, jednim od prvih beloruskih NVO, koji se bavi podsticanjem razvoja civilnog društva i lokalnih samouprava, nudimo obuke i podršku lokalnom civilnom društvu, jačamo učešća građana i pružamo podršku saradnji sa lokalnim vlastima u rešavanju lokalnih pitanja, negovanju kulture građanstva i učešća.

10 - ... i na području Mediterana

Posle takozvanog Arapskog proljeća, mreža članova ALDA je odlučila da je vreme da se proširi obim svojih aktivnosti na Euromeditransko područje. Iako svesni ogromnih razlika između konteksta sa Balkana i Južnog Kavkaza, gde je Asocijacija duže aktivna, ALDA naporno radi da bi prilagodila svoju metodologiju, ispituje i sprovodi aktivnosti na terenu u Tunisu, kako bi se zadovoljile potrebe lokalne zajednice i pružila podrška lokalnom razvoju i demokratiji.

11 - Osnajivanje mladih ljudi

Mnoge od ALDA aktivnosti ciljaju na mlade u Evropskoj uniji i njenom Susedstvu, koje imaju za cilj da razviju njihove veštine, podižu svest o bitnim temama i promovišu njihovo građansko učešće i angažman u životu svojih zajednica - kao i njihove mogućnosti

zapošljavanja . Takođe u okviru ALD postoje volonterski centri (Sisak i CSS), kao i omladinski centri koji deluju pri svim agencijama.

12 - Fokus na zaštiti životne sredine i zdravlja

Učešće je transferzalna tema, i sve više i više ALDA integriše ovu komponentu u aktivnosti usmerene na zaštitu zdravlja i životne sredine, kao teme koje su bitne za sve građane, predstavljaju odličan način da se stimuliše njihovo učešće u životu zajednice.

13 - Partnerstvo sa prepoznatim zainteresovanim stranama

Lista naših partnera je sve veća i veća iz godine u godinu, zahvaljujući povećanju naših aktivnosti i obima delovanja, kao i dugotrajnog kredibiliteta ALDAe i njene mreže stečene tokom godina. Istovremeno, naše aktivnosti lobiranja i zalaganje za povoljno okruženje za učešće građana u procesu odlučivanja čini ALDAu ključnim akterom u raznim institucijama i telima (na nivou EU i Saveta Evrope, među civilnim društvom, kao i na svetskom nivou). Stoga ALDA predstavlja važnu platformu za povezivanje gore navedenih institucija sa našom mrežom članova, i sa milion građana i zajednica koje predstavljaju u proširenoj Evropi.

14 - Razmena znanja i iskustva: procesi racionalizacije i najboljih praksi

Verujemo da je znanje ključno, ali nije dostignuće samo po sebi - ono mora da se deli i saopšti kako bi se doprinelo rastu i osnaživanju lokalnih zajednica i interesnih grupa. Za ovo ALDA podržava druge aktere - lokalne i regionalne vlasti, organizacije civilnog društva, obrazovne institucije - pružajući širok spektar usluga kao što su obuke i aktivnosti izgradnje kapaciteta, tehnička pomoć i ad hoc konsultantske usluge o različitim temama, uključujući: razvoj projekata i implementacija, finansijsko upravljanje projektom i revizija, institucije EU, fondovi i programi EU, učešće građana (metode i tehnike), neformalno obrazovanje mladih, upotreba neformalnih metoda obrazovanja u cilju primene pristupa odozdo prema gore i interaktivnog učenja.

Sve naše usluge se pružaju po meri i željama uključenih partnera, čime se ciljaju njihove specifične potrebe, i one spadaju u oblasti rada ALDA Plus.

15 - Uvek gledajući unapred, nikada ne zaboravljajući svoje korene u skladu sa dinamikom našeg vremena!

Tokom godina, ALDA je znatno proširila svoju misiju, geografski opseg, mreže , broj

projekata i aktivnosti, kao i broj kancelarija... Ali uvek imamo na umu gde odakle dolazimo i kuda idemo.

Vizionarske ideje onih koji su osnovali ALDAu, omogućile su da ona raste i razvija se više nego što bi i optimisti mogli zamisliti, u svojih 15 godina postojanja. Mnogi od onih koji su izgradili osnovu ALDA i njenog rada su i dalje njen deo - uključeni kao članovi mreže, zaposleni, partnere, pristalice i multiplikatori naših aktivnosti.

Mnogi razlozi su prikazani na ovim stranicama, objedinjavajući naša ključna dostignuća tokom (prvih) 15 godina rada ALDA. Zajedno sa našim članovima i partnerima, spremni smo da se suočimo sa novim izazovima i nastavljamo da budemo priznati lider u oblasti lokalne demokratije i učešća građana!

3. Pokretačke snage: pet ciljeva pred nama

ALDA – Evropska Asocijacija za lokalnu demokratiju gleda napred u naredne tri godine sa odlučnošću i uverenošću da su lokalne samouprave, lokalne vlasti i učešće građana, jedni od glavnih elemenata za budućnost EU i susednih zemalja.

Zbog toga, ALDA ima za cilj da razvije predložene strateške pravce da bi postigla sledećih 5 glavnih ciljeva:

- 1. Da bude jaka, na članstvu zasnovana organizacija koja uključuje lokalne vlasti i organizacije civilnog društva u zajedničke aktivnosti širom EU i njenog susjedstva.**
- 2. Da razvija kvalitetne projekte saradnje u EU i njenom susjedstvu, da podrže naš mandat koji će imati opipljiv uticaj u lokalnim zajednicama**
- 3. Da razvija i jača mrežu Agencija u jugoistočnoj Evropi, zemljama Istočnog partnerstva i Med oblasti, uz pronalaženje potrebne podrške članova i partnera**
- 4. Da bude bitan, prepoznat i na aktivnostima zasnovan partner evropskim i međunarodnim akterima u oblasti lokalne samouprave i učešća građana**
- 5. Da razvije snažan narativ obrazložen istraživačkim radom i analizom društvenih promena, koje donosi participativna demokratija i učešće građana na lokalnom nivou**

6. Da ojača političku relevantnost ALDA i njenu vidljivost, kako bi imala jaču politički orijentisanu dimenziju

4. Jača organizacija za jačanje uticaja i rezultata našeg mandata

4.1 Organizacija zasnovana na članstvu

ALDA smatra da je od suštinskog značaja da bude organizacija zasnovana na članstvu i ima za cilj povećanje broja i kvaliteta svojih članova, kao i da bude što više u službi ukupne misije sa:

- Jačanjem svojih usluga
- Angažovanjem članova u aktivnosti, projekte i aktivnosti lobiranja - raditi zajedno
- Umrežavanjem i stvaranje mogućnosti kontakta među članovima
- Zajedničkim lobiranjem kod institucija EU i nacionalnih organa za ALDA misiju lokalne uprave
- Dostizanjem 200 članova u svim zemljama EU i zemljama susjedstva sa izbalansiranom zastupljenošću OCD i lokalnih vlasti.

4.2 Jači sagovornik sa institucijama EU i drugim međunarodnim organizacijama (UN, Savet Evrope, Komitet regiona, Evropski ekonomski i socijalni komitet, itd) i bolje pozicionirana organizacija u panorami EU (tematske i geografske platforme, mreže, itd.)

ALDA želi da predstavlja jasnog aktera u oblasti lokalne samouprave (NVO i lokalnih vlasti). Ona će pratiti i biti prisutna u diskusijama i inicijativama lobiranja partnera - sa predlozima i komentarima u okviru:

Institucija EU

- Evropska komisija, u okviru strukturalnog dijaloga programa Evropa za građane, partnerske saradnje sa DG NEAR na Balkanu (preko strukturalnog dijaloga sa Evropskom komisijom), Istočnom partnerstvu i oblasti MED.

Međunarodnih organizacija

- Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope
- Konferencija međunarodnih nevladinih organizacija Saveta Evrope
- Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) Art

Evropskih mreža i platformi

- CONCORD - EPAN grupa i Evropska godina za razvoj (EYD) 2015 Saveza civilnog društva (naše koordinatorka jedinice za resurse i razvoj je član Upravnog odbora EYD 2015)
- Podgrupa za reformu javne uprave i lokalnu samoupravu Foruma civilnog društva za Istočno partnerstvo
- Komitet regiona i Corleap (i Civex)
- Međunarodni evropski pokret
- CIVICUS - Svetska alijansa za učešće građana
- Mreža građana Centralne i Istočne Evrope
- Civilno društvo Evropa
- Evropa +
- Evropsko partnerstvo za zajednice demokratskih praksi
- Ana Lind fondacija

4.3 Poboljšanje unutrašnjeg upravljanja

Da bi u potpunosti sprovodila svoj mandat, ALDA radi na poboljšanju svoje institucionalne strukture i rada Upravnog odbora i Skupštine. Fokus će biti posvećen aktivnostima radnih grupa i njihovom uključivanju u izradu politika, kao i razvijanje uloge Savetodavnog komiteta.

Unutrašnje upravljanje će biti poboljšano sa redovnim procenama uticaja i rada kako na ALDA, tako i na ALD nivou. Eksterna globalna procena će takođe biti pripremljena.

4.4 Organizacija osoblja i bolje upravljanje osobljem

Upravljanje osobljem ALDA je ključ njenog razvoja i uspeha. Dinamičnost ALDA je takođe moguća zahvaljujući kvalitetu članova osoblja i fleksibilnom, brzom reagovanju tima.

Da bi se zadržao visok kvalitet osoblja, predlaže se:

- Da se preformulišu i revidiraju interna pravila propisa kako bi ih prilagodili novim uslovima
- Rad na evaluaciji sistema koji može uvesti neki vid priznanja zaposlenima koji imaju posebne zasluge za dostizanje mandata ALDA
- Davanje prilike zaposlenima za usavršavanje
- Davanje mogućnosti zaposlenima da se bolje upoznaju sa članovima i radom ALD (Job shadowing)

4.5 Komunikacija i vidljivost

Naravno, rad ALDA treba da bude prepoznat i pristupačan. S druge strane, vrste sprovedenih aktivnosti i široka geografska pokrivenost čine ovaj zadatak pravim izazovom. Naš cilj je:

- Stvaranje boljeg pristupa našem radu sa poboljšanim višejezičnim biltenom i višejezičnim timom
- Poboljšanje našeg rada sa širokim dostupnim alatima uključujući renoviran sajt, ICT alata i nove medije
- Jačanje korišćenja videa i društvenih mreža
- Kreiranje korporativnog imidža kojeg takođe dele članovi i partneri
- Podrška terenskim aktivnostima kao što su Prijatelji ALDA i program Volonteri za demokratiju
- Dalje uključivanje UO, članova i partnera za širenje našeg rada na vidljivosti.

4.6 Jači i organski odnos sa agencijama

Agencije lokalne demokratije predstavljaju jezgro i apsolutnu prednost ALDA. Odnos sa njima je organska (oni su statutarni članovi) i predstavljaju stub naših projekata. ALDA konstantno radi na njihovom jačanju sa partnerima i projektima.

Ona će konkretno raditi u nekoliko pravaca:

1. Unapređenje koncepta održivosti u očekivanju treće generacije ALD u regionu Zapadnog Balkana
2. Jačanje / razvoj agencija i saradnja sa Istočnim partnerstvom i u oblasti MED
3. Uključivanje svih agencija u ALDA strategije i projekte
4. Kontinuirani dijalog i stvaranje kompilata dobre prakse sa lokalnog nivoa
5. Utvrđivanje novih mogućnosti i stvaranje inovativnih pristupa u partnerstvu i kroz međusektorsku saradnju

4.7 Jak menadžment i kontrola rizika

Razvoj upartnerstva, članova i budžeta prirodno zahteva jače upravljanje i kontrolu rizika. Nivo administrativnog opterećenja raste više nego proporcionalno (kao što je to obično slučaj) i to zahteva strogu kontrolu troškova i administrativnih poslova, takođe pravno

relevantnih (ugovori o radu, tenderi, itd)

1. Kapacitet za finansijsko upravljanje i nadzor
2. Razvoj kapaciteta rukovodioca projekata o finansijskoj kontroli i mehanizmima
3. Jačanje finansijskog sektora ALDA u broju i kompetencijama
4. Monitoring upravljanja rizikom ALDA - pozivajući se na dokument predstavljen Upravnom odboru, koji naglašava sve moguće teškoće i rizike, kao i načine kako da se otklone na vreme.

4.8 Horizontalne teme

ALDA je potrebno da se obrati - u svojim politikama i programima – horizontalne karakteristike koje su tražene i prikupljene od strane članova i partnera. Konkretno, će se fokusirati na:

1. Zastupljenost polova i uravnoteženost
2. Uključivanje unakrsne generacijske dimenzije i uključivanje starijih osoba
3. Jačanje volonterske komponente i davanje mogućnost volonterima da budu uključeni
4. Fokus na mlade i njihovo učešće u politikama i programu, sa posebnom dimenzijom na podršku zapošljavanja mladih
5. Fokus na pitanjima zaštite životne sredine i podrške zelenom pristupu programima i politikama
6. Izrada projekata sa privatnim sektorom korporativne odgovornosti

4.9 Reorganizacija za bolje razumevanje i bolji rad

Organizaciono, rad ALDA je raznovrsan i proširen kako u pogledu programa, tako u odnosu na partnera i geografsku pokrivenost. Da bi se fokusirala i razjasnila dalja područja delovanja, u prethodnom Strateškom programu je odlučeno da ALDA racionalizuje svoje akcije u tri glavne oblasti, koje podrazumevaju i raznovrsnost aktivnosti i zainteresovanih strana.

- a. ALDA Evropa, sa fokusom na evropsko građanstvo i osećaj identiteta i podršku našim članovima i partnerima da razvijaju inicijative o učešću građana i uglavnom rešavanje unutrašnje dinamike EU (uključujući specifična namenska sredstva)

b. ALDA saradnja, sa fokusom na Jugoistočnu Evropu i Istočno partnerstvo - uključujući promociju ALD

c. ALDA + tehnička pomoć i pružanje usluga

Cilj po tom pitanju će biti dalje jačanje ovih elemenata u cilju racionalizacije i još jasniji prikaz naših oblasti saradnje zainteresovanim stranama u cilju efikasnijih akcija.

- **AKTIVNOSTI**
- **ALDA Evropa**

A1. Analiziranje, prikupljanje i spajanje najboljih praksi i iskustva mobilizacije i učešća građana na lokalnom nivou i promovisanje njihovog prelaza u članove

Pitanje učešća građana i participativne demokratije je u centru delovanja ALDA-e. U programskom periodu 2015-2018 ALDA će dalje analizirati, prikupljati i deliti na sintetizovani način dobre prakse i iskustva koja promovišu mobilizaciju i učešće

građana na lokalnom nivou. U centar našeg delovanja stavljacemo prenos i usvajanje testiranih praksi članovima kroz razvoj posebnih projekata sa članovima i partnerima. Stoga ćemo aktivno da doprinesemo uvođenju pristupa "Učešće građana" u većini oblasti koje se tiču građana.

Poseban naglasak našeg delovanja biće stavljen na promovisanje javnog i političkog učešća sledećih ciljanih grupa:

- Omladina
- Žene
- Osobe sa invaliditetom
- Migranti
- Manjine

U pogledu geografskih područja, aktivnosti ALDA-e će dati više značaja bavljenju labim nivoom uključenja ljudi iz ruralnih područja u evropske inicijative.

A2 Lobiranje za učešće građana na lokalnom nivou i podrška lokalnim samoupravama i OCD

Na temu lokalne samouprave, ALDA bi trebalo da postane referenca institucijama i mađunarodnim akterima kao i njihovim članovima i partnerima. To će predstavljati zajednički i stalni prostor za razmenu iskustava i dobrih praksi po pitanjima učešća građana, kao i instrument za lobiranje na svim nivoima vlasti za jačanje političkog značaja i dodatnu vrednost multisektorskom pristupu i mesto dijaloga između lokalnih vlasti i civilnog društva.

Uvođenje glasa ALDA-e u sve konsultacije i debate gde su problemi učešća građana u pitanju dodatno će ojačati komponentu lobiranja udruženja.

A3. Promovisanje tematskih pristupa akcije ALDA-e: učešće omladine i zaposlenje, lokalni ekonomski razvoj i društvena pitanja, životna sredina.

ALDA aktivnosti promovisanja učešća građana na lokalnom nivou će biti takođe razvijena kroz tematske pristupe prema prioritetima članova.

U programskom periodu 2015--2018, naše aktivnosti će se fokusirati na teme kao što su učešće omladine i zapošljavanje, lokalni ekonomski razvoj i društvena pitanja, životna sredina. Svako tematsko područje će se razvijati u skladu sa koherentnim programom ističući prioritete i relativne akcione planove.

Sledeći prioriteti će voditi tematske akcije ALDA-e:

> Učešće omladine i zaposlenje:

- Podizanje svesti mladih ljudi o građanstvu u EU i pravima koja ga prate
- Povećavanje učešća mladih ljudi u javnom životu njihovih zajednica
- Povećavanje uloge mladih Evropljana u predstavničkoj demokratiji
- Pružanje bolje podrške za različite oblike učenja o participaciji
- Bavljenje pitanjem nezaposlenosti mladih kao i stimulisanje mobilnosti nezaposlenih mladih ljudi i aktivnog učešća u društvu
- Stimulisanje duha mladih ljudi za inicijativu, kreativnost i preduzetništvo, mogućnost zaposlenja, posebno kroz inicijative mladih

> Lokalni ekonomski razvoj i društvena pitanja:

- Bavljenje nepravdom, siromaštvom i nezaposlenošću kroz promovisanje učešća građana, građenje društva i procesa zajedničkog procesa donošenja odluka na lokalnom nivou
- Promovisanje društvene inovacije i saradnje kao sredstva za jačanje društvene uključenosti grupa u nezavidnom položaju i za bavljenje nezaposlenošću
- Promovisanje jednakosti, društvene kohezije i aktivnog građanstva

> Životna sredina:

- Dizanje svesti građana o političkom okviru zdravstva i životne sredine EU-a
- Promovisanje i podrška građanskih inicijativa o borbi protiv narušavanja životne sredine
- Negovanje zaštite lokalnog biodiverziteta i prirodnog kapitala kroz promovisanje individualne odgovornosti prema životnoj sredini (recikliranje u domaćinstvu, sortiranje otpada itd.)
- Dizanje svesti o uticaju individualne potrošnje na životnu sredinu (smanjenje bacanja hrane, korišćenje biomase na održivi način, efikasniji način upotrebe vodenih resursa)
- Promovisanje novih pristupa učešća na polju zaštite životne sredine
- Promovisanje učešća u održivom urbanom planiranju
- Promovisanje zdravog ponašanja i načina života

A4. Promovisanje evropskog projekta i evropskog građanstva kroz informisanje i dijalog

Delovanje ALDA-e će se snažno fokusirati na podržavanje evropskog projekta kroz pristup odozdo nagore. Koherentan skup alata, projekti sa članovima i partnerima, će biti postavljeni da bi se zadovoljili sledeći prioriteti:

- Doprinos razumevanju građana o EU, njenoj istoriji i različitosti

- Negovanje evropskog građanstva i poboljšanje uslova za građansko i demokratsko učešće na nivou EU-a
- Podizanje svesti sećanja, zajedničke istorije i vrednosti i promovisanja mira, vrednosti EU i blagostanja njenih naroda stimulisanjem debate, refleksije i razvoja mreža
- Podsticanje demokratskog i građanskog učešća građana na nivou EU razvojem razumevanja građana o procesu donošenja politika EU i promocijom mogućnosti za društveni i intterkulturalni angažman i volontiranje na nivou EU
- Učešće građana u izgradnji što bliskije Evrope tako što se ljudi iz različitih zemalja nalaze da raspravljaju o budućoj Evropi;
- Jačanje osećaja vlasništva nad EU promovisanjem lokalnih i internacionalnih aktivnosti gde se pitanje učešća građana posmatra sa svih strana;
- Doprinos interkulturalnom dijalogu i jačanje međusobnog razumevanja.
- Promovisanje prekogranične komunikacije i saradnje
- Doprinos lokalnoj demokratiji promovisanjem procesa decentralizacije u zemljama EU dajući više političke moći bliže građanima
- Lobiranje za interes građana, NVO-a i lokalnih i regionalnih vlasti u institucijama EU

A5 Evropski akter (mreže i organizacije civilnog društva)

ALDA će ojačati svoju vidljivost u svim internacionalnim i evropskim mrežama kao jasan akter u području lokalne samouprave (NVO i lokale i regionalne vlasti) prezentovanjem multisektorskog pristupa kao uspešno testiranu metodologiju promovisanja učešća građana na lokalnom nivou. Briselska kancelarija će biti osnažena u cilju jačanja glasa i uticaja ALDA-e u oblikovanju agende sledećih mreža i programa:

- Program Evropa za građane kroz strukturirani dijalog Evropske Komisije
- CONCORD – EPAN grupa
- EVropska godina za razvoj 2015 Alijansa civilnog društva
- Podgrupa lokalne samouprave i reforme javne uprave Foruma civilnog društva za Istočno partnerstvo)
- Međunarodni Evropski pokret
- CIVICUS – Svetska Alijansa za učešće građana
- Konferencija međunarodnih NVO Saveta Evrope
- Mreža građana Centralne i Istočne Evrope
- Civilno Društvo Evropa
- Europe+
- Evropsko društvo za društvo prakse demokratije

- **ALDA Saradnja**

B1. SEE – praćenje proširenja EU i ekonomskog i društvenog razvoja kroz lokalnu samoupravu

Programi u Jugoistočnoj Evropi (SEE) ALDA-e će biti potpomognuti i podržani od strane koordinacione kancelarije u Subotici, čiji je domaćin LDA Subotica, i od strane ALDA kancelarije u Skoplju.

Sve aktivnosti ALDA-e u procesu saradnje i razvoja regiona Jugoistočne Evrope zasnovane na Evropskoj perspektivi pristupanja zemalja zapadnog Balkana, negovanju demokratije, vladavini prava, i poštovanju ljudskih i manjinskih prava-- ostaje jedan od glavnih prioriteta koji je usklađen sa programskim periodom IPA II 2014--2020.

- **Operativni partneri Hrvatska**

Sa tri ALD -- Operativna Partnera biće utvrđen specifičan program koji se fokusira na njihovu ulogu partnera sa ostalim LDA-ima u regionu za projektne aktivnosti i delatnosti lobiranja. Sa druge strane, ALDA će uključiti iskustvo programa ALD/OP sa većom važnošću u našim programima.

- **ALD u ostatku regiona: program treće generacije**

Razvoj i podrška ALD u regionu će se konstantno nastaviti bilo za partnerstvo ili za projekte. Nakon posleratnog perioda, koji je predstavljao prvu fazu akcija u regionu, imali smo drugu fazu aktivnosti, koje su podupirale prvi period pristupanja na osnovu Samita u Solonu 2003. Naša namera je da identifikujemo program ALD treće generacije u Jugoistočnoj Evropi u ovoj novog fazi, zasnovanoj na procesu proširenja i na mogućnostima da se osnaži saradnja između lokalnih vlasti i civilnog društva. Na kraju ovog procesa, ova obnovljena treća generacija ALD će ih dovesti ka jačoj autonomiji kao lokalnih aktera za dobit njihovih zajednica.

B.1.3. Dalje razvijanje i jačanje regionalnih programa i zajedničkih aktivnosti uz koordinaciju ALDA Skoplje

Kancelarija ALDA u Skoplju, na osnovu Programa decentralizovane saradnje Donje Normandije i Makedonije, se sve više oslanja na sopstvene sposobnosti razvoja. Sastoji se od članova osoblja ALDA-e koji rade na podršci ALD, članovima i partnerima u regionu. Kancelarija ALDA-e u Skoplju postavljena je kao buduće središte programa regionalne saradnje ALD Zapadnog Balkana koji takođe podupire rad započet koordinacijom u Subotici. Posebna strategija za razvoj će dalje biti razrađena uključujući takođe i predstojeći program teritorijalne saradnje, koja uključuje teritoriju Jugoistočne Evrope i inkorporirana je okviru Evropske grupe za ekonomski interes "I Teatini" koju vodi ALDA.

B.1.4 Podržavanje decentralizacije, dobrog upravljanja i učešća građana na lokalnom i regionalnom nivou u Jugoistočnoj Evropi

Tematski govoreći, ALDA će ojačati svoju strategiju orijentisanu na aktivnostima za pomoć podršci procesu decentralizacije u regionu Jugoistočne Evrope. Buduće proširenje EU-a zahteva veću transparentnost procesa pregovaranja i jače lokalno vlasništvo nad zakonodavnom i institucionalnom reformom, dok je saradnja između lokalnih vlasti i civilnog društva neophodna za postizanje napretka prema potpunom pristupanju.

ALDA će takođe podržavati proces EU proširenja SEE promovisanjem uloge lokalnih vlasti, važnosti lokalne samouprave i decentralizacije, zajedno sa jačanjem saradnje sa civilnim društvom, kroz razvoj projekata koje ona koordinira, koristeći različite kanale i mogućnosti za umrežavanje i angažovanje sa bitnim institucionalnim i ne-institucionalnim akterima. Konkretno, ALDA će povećati svoju aktivnost promovisanja i jačanja uloge lokalnih vlasti u politikama razvoja, deo gde je efikasnost akcije dokazana i priznata na EU i internacionalnom nivou.

B.1.5. Jačanje naše uloge u programu teritorijalne saradnje

Programi teritorijalne saradnje nude mnogo mogućnosti sa podrškom EU i angažovanjem multisektorskog pristupa razvoju. Novi programski period EU će nam

dozvoliti da budemo bitniji u EU kao i u zemljama proširenja i susedstvu, kao i transnacionalnim programima. Poseban akcioni plan na tu temu će biti potreban.

B.2. EaP – Praćenje zemalja Istočnog partnerstva za demokratski, ekonomski i društveni razvoj kroz lokalne samouprave

B.2.1 Jačanje ALD u Južnom Kavkazu i predlog mrežne koordinacije

Razvoj rada ALDA u EaP regionu će biti od velikog značaja u predstojećim godinama. Predloženo je jačanje ALD u Južnom Kavkazu (Jermenija i Gruzija) i njihovim mogućnostima podrške lokalnim samoupravama, decentralizaciji i učešću građana. Redovne aktivnosti prekogranične saradnje će biti predložene. Što se tiče Azerbejdžana, predložena je podrška projektnim aktivnostima na lokalnom nivou i radu na identifikaciji strateških partnera.

B.2.2 Razvoj prisustva ALDA-e u Moldaviji i proširenje naše uloge u Ukrajini sa novim ALD i strateško partnerstvo u Belorusiji

Plan uključuje razvoj ALD u Ukrajini (Dnjepropetrovsk ali je moguć razvoj u ostalim delovima zemalja) i razvoj ALD u Moldaviji.

B.2.3. Razvoj regionalnih programa i zajedničkih aktivnosti u EaP-u koje identifikuju koordinacioni element u regionu

Kako će se aktivnosti razvijati i broj članova i partnera će se shodno povećavati. Radi toga je potrebno strateški uspostavljanje koordinacione uloge u EaP-u za olakšavanje mobilizacije resursa i olakšavanje koordinacije (po uzoru na osobu za podršku za Jugoistočnu Evropu u ALD Subotica dugi niz godina). Predlog za tu svrhu bi trebao biti razrađen.

B.2.4 Podrška lokalnim vlastima, decentralizaciji i učešću građana na lokalnom nivou u regionu

Prethodne aktivnosti ALDA-e u EaP-u, zajedno sa onim što je u prošlosti uradila Asocijacija, će biti podrška decentralizaciji, učešću građana na lokalnom nivou u celom regionu. Razvijaće se sa zajedničkim projektima sa članovima i partnerima, u

sinergiji sa ostalim akterima i partnerima. U ovu svrhu mapa važnih partnera koji bi trebalo da se povežu sa ALDA-om će bit razrađena zajedno sa listom tema kojima je potrebna posebna podrška. Kroz razvoj projekata koje ona koordiniše, ALDA će podržavati proces decentralizacije i uključice se u proces priznavanja i jačanja lokalnih vlasti u EaP-u podizanjem svesti, uključenjem i obučavanjem predstavnika relevantnih aktera (lokalnih vlasti, civilnog društva, institucionalnih i neinstitucionalnih aktera itd.) u kombinaciji sa umrežavanjem i aktivnostima zagovaranja u skladu sa gore pomenutim ciljevima.

B.2.5. Praćenje evropskog zblizavanja sa EaP-om zahvaljujući zajedničkom radu na lokalnoj samoupravi

Rad ALDA-e na lokalnoj upravi i učešću građana na lokalnom nivou će biti sproveden unutar procesa Istočnog Partnerstva i Saveta Evrope i Evropske Unije. Konstantan dijalog sa ovim institucijama će biti uspostavljen, doprinoseći projektima, analizom i lobiranjem.

B.3. MED – Praćenje zemalja Med-a za demokratski, ekonomski i društveni razvoj kroz lokalnu samoupravu

B.3.1. Razvoj ALD u MED području usmerenih prvenstveno ka Tunisu, Alžiru i Maroku

Cilj ALDAe u naredne tri godine je da osnuje ALD u Tunisu i pristupi Maroku i Alžiru sa sličnim aktivnostima. Aktivnosti će biti razvijene uz pomoć podrške međunarodnih aktera, partnera i članova. Budući program teritorijalne saradnje, angažujući EuroMed teritorije će biti praćen takođe od strane Evropske grupe ekonomskog interesa "I Teatini", koju vodi ALDA.

B.3.2. Razvoj regionalnih programa i zajedničkih aktivnosti na području MED

Aktivnosti će odgovarati regionalnom pristupu, stvarajući takođe mogućnosti aktivnosti pristupa prekogranične saradnje. Mreže koje rade na regionalnom nivou će biti praćene da bi se ispratilo ALDA jačanje vidljivosti i uloge u ovoj novoj

regionalnoj dimenziji.

B.3.3. Podrška lokalnim samoupravama, decentralizaciji i učešću građana na lokalnom nivou, identifikujući koordinacioni element u regionu

Kako će se aktivnosti razvijati i broj članova i partnera će se shodno povećavati. Radi toga je potrebno strateški uspostavljanje koordinacione uloge u EaP-u za olakšavanje mobilizacije resursa i olakšavanje koordinacije (po uzoru na osobu za podršku za Jugoistočnu Evropu u ALD Subotica dugi niz godina). Predlog za tu svrhu bi trebao biti razrađen.

Prošli i sadašnji projekti razvoja koje vodi ALDA iziskuju MED strategiju ALDA-e, usmerenu ka jačanju saradnje sa akterima sa obe strane Mediteranskog područja, podupiranju uloge lokalnih vlasti i jačanju saradnje sa civilnim društvom. Konkretno, ALDA će raditi u tom pravcu kroz razvojne akcije i projekte koje koordiniše, koji pružaju savršenu priliku za umrežavanje, povezivanje i podršku procesu decentralizacije u regionu MED, koristeći svoje opširno iskustvo primenjenona Balkanu i EaP regionu, preformulišući i prilagođavajući ih u kontekstu MED-a.

B.3.4. Praćenje evropskog zблиžavanja sa MED-om zahvaljujući zajedničkom radu na lokalnoj samoupravi

Rad ALDA-e na lokalnoj samoupravi i učešću građana na lokalnom nivou će biti sproveden unutar programa koji se tiču region MED-a i zajedno sa glavnim akterima. Konstantan dijalog sa ovim institucijama će biti uspostavljen, doprinoseći projektima, analizom i lobiranjem.

B.4. Širom sveta – ALDA i ALD racionalizuju svoje iskustvo

B.4.1. Identifikovanje mogućnosti za promovisanje naših aktivnosti i razvijanje novih partnerstava sa ostalim globalnim akterima

ALDA će uglavnom raditi na nivou EU i susedstva, ali korist uključenosti u globalne i svetske programe i procese bi mogla biti dodatna vrednost. Konkretno, ALDA će nastaviti sa svojim naporom da se angažuje sa UNDP-om (UNDP Art) na inovativnoj teritorijalnoj saradnji. Ona će biti razvijena u našem angažovanju u moguće eksperimentalne projekte koji donose naše iskustvo i razmenu najboljih praksi. Ostali globalni akteri na području lokalne samouprave i civilnog društva će takođe biti uzeti u obzir.

B.4.2. Sadašnja stručnost i uključenost ALD i ALDA-e posebno u Centralnoj Aziji i Rusiji i u širem području MED-a i Bliskog Istoka

Jačanjem i konsolidacijom u MED i EaP području, ALDA bi takođe uzela u obzir da se uključi u aktivnosti – na pilotskoj osnovi – u Centralnoj Aziji i Bliskom Istoku, sa podrškom njenih članova i partnera. Ova aktivnost će snažno biti orijentisana ka razvoju aktivnosti lokalnih samouprava.

A. ALDA +

Tehnička pomoć i inovativni oblik prikupljanja sredstava ALDA-e će biti jedna od fokusa buduće tri godine delovanja. Ovaj oblik aktivnosti može povećati ALDA neophodne resurse da sprovede svoje aktivnosti i poveća svoje delovanje ka širem spektru građana.

C.1. Obuka i izgradnja kapaciteta

Moduli raznih treninga, izgradnje kapaciteta i podizanja svesti će biti razvijeni i predloženi članovima i partnerima. Oni će se odnositi na teme koje su u interesu ALDA-e kao što su EU programi i projekti i konsolidacija kompetencija lokalnih vlasti i OCD.

C.2. EU projekti tehničke pomoći i razvoj projekta

ALDA takođe razvija svoju dimenziju pružanja tehničke pomoći u smislu razvoja i sprovođenja projekata za partnere i članove.

C.3. Stručnost osoblja, ALDA, ALD i partnera

Za tehničku pomoć, uzimajući u obzir vreme i resurse, ALDA će takođe predložiti stručnost svog osoblja, ALD i partnera za projektne aktivnosti. U tom smislu, ona će razviti tim eksperata na različite teme.

C.4 Razrada mogućnosti inovativnog finansiranja

Razvoj alternativnih izvora finansiranja će predstavljati veliko pitanje za ALDA-u narednih godina. To daje mogućnost identifikovanja novih i dodatnih resursa i davanja dodatne vrednosti uključenju novih aktera. Potencijal dometa je veoma važan i poseban plan delovanja po tom pitanju će biti razvijen.

Kampanje i aktivnosti podrške javnosti će biti organizovani.

C.5 Podrška Evropskoj ekonomskoj grupi interesa

ALDA je sada lider EEGI-ja – I Teatini – koji će nam dati mogućnost da budemo partner buduće teritorijane saradnje u regionima MED i SEE. Ovaj instrument će morati dalje da se proučava i jača, a takođe će morati biti otvoren novim članovima. Mogući EEGI u EaP-u će biti izučen.

